

EEN PLEIDOOI VOOR DICHTE GROENE KERNEN

Versnipperd Vlaanderen.

Vlaams Bouwmeester Leo Van Broeck pleit voor het sensibiliseren van een nieuwe bouwcultuur door optimalisatie van het ruimtelijk rendement.

“...Het Vlaamse grondgebruik is verkwistend. België is er in geslaagd om met zijn 11.000.000 inwoners (minder dan de bevolking van Parijs of Londen) een heel land kapot te verkavelen...”
“...Dagelijks verdwijnt er in Vlaanderen tussen de 5 en 6 hectare aan open ruimte...”

De gevolgen van deze versnippering laten zich sterk voelen, zowel op ecologisch als op economisch vlak.

Ecologisch: De nijpende schaarste aan groene open ruimte leidt tot een kleinere infiltratiecapaciteit en is de directe oorzaak van overstromingen. De daling van het diepe grondwaterpeil heeft tot gevolg dat we afstevenden op een nakend drinkwatertekort.

Economisch: De gefragmenteerde bebouwing leidt tot een gigantische infrastructuur. Vlaanderen heeft het Europees record aan km wegenis per inwoner, aan de duurste aansluitingskost voor nutsvoorzieningen per wooneenheid, aan het grootst aantal uren file per werknemer... Het openbaar vervoer is in deze omstandigheden onmogelijk betaalbaar wegens te veel stopplaatsen en te weinig reizigers per stopplaats.

De enige remedie: dichte kernen...

Als Vlaanderen op korte termijn tienduizenden woningen hoopt te realiseren en tegelijk het ruimtegebruik, de energie en de mobiliteit wil beheersen, moet er gekozen worden voor geconcentreerder wonen in de stad of op het dorp. Dicht bij winkels, werk, school en openbaar vervoer. Door lokaal te verdichten kan elders landschap toegevoegd of gevrijwaard worden.

maar ...

- Een blinde stapeling van kleine woonkernen kan al snel leiden tot een gebrek aan privacy met irritante confrontaties tot gevolg die een nefaste invloed hebben op de woon- en leefkwaliteit.
- Planners en beleidsmensen moeten toezien op de toevoeging van kwalitatieve ruimte zoals park- en pleinstructuren.
- We moeten streven naar “**vergroening**”, op de begane grond, op verdiepingen, op daken en gevels. Groene invullingen hebben een positief effect op de fysieke en mentale gezondheid van de mensen. Groene aanplantingen helpen in het kanaliseren van agressie, ze zuigen koolstoffen op, filteren de lucht, verlagen het geluidsniveau, houden de woonkernen koeler. En niet onbelangrijk, groene daken en wanden verlagen het energieverbruik aanzienlijk.
- Verdichting moet een hefboom zijn naar meer woonkwaliteit, zowel individueel als collectief. Door middelen en mensen te concentreren kunnen we gehelen ontwerpen in plaats van geïsoleerde architecturale fragmenten. Zo kan de ambitie van de architectuur een upgrade krijgen naar een duurzame woonomgeving.

Iedereen is er van overtuigd, alternatieve woonvormen, verdichting en energiezuinige concepten moeten dringend aangemoedigd worden, maar al te vaak vormen oude stedenbouwkundige en juridische regels een obstakel. En de problematiek is in België ook nog eens verspreid over verschillende departementen en beleidsniveaus...

Bibliografie:

- *Expertenadvies sensibiliseren bouwcultuur en ruimtelijk rendement – L. Van Broeck*
- *Versnipperd Vlaanderen B.Tempels, K.Bomans, T.Verbeek – Ugent*
- *Vlaanderen als stedelijke nevelvlek – C. Van Gerrewey*